

محمود مطهري نيا

www.ketab.ir

گوشه و کوچه

غیبت و حیرت

محمود مطهری نیا

ناشر: انتشارات کانون اندیشه جوان

چاپ دوم: ۱۴۰۱

شماره گان: ۱۰۰ نسخه

طراح جلد: وهب رامزی

چاپ و مصحافی: الفدیر

سرشناسه: مطهری نیا، محمود، ۱۳۵۹ -

عنوان و نام پدیدآور: غیبت و حیرت / محمود مطهری نیا.

مشخصات نشر: [تهران]: کانون اندیشه جوان، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص.

شابک: ۶- ۱۵۹- ۲۶۷- ۹۷۸- ۶۰۰- ۱۵۹-

وضعیت فهرست‌نویس: فیبا.

یادداشت: کتابنامه. یادداشت: نیابت.

موضوع: محمدبن حسن(عج)، امام دوازدهم، هـ. ق. — غیبت.

موضوع: Muhammad ibn Hasan, Imam XII-- Occultation

موضوع: محمدبن حسن(عج)، امام دوازدهم، هـ. ق. — نیابت.

موضوع: Muhammad ibn Hasan, Imam XII-- Deputy

ردبهندی کنگره: ۱۳۹۵/۵۵۱۵/۲۲۴/۲

ردبهندی دیوی: ۴۶۷/۴۶۲

شاره کتابشناسی ملی: ۴۶۲۴۲۳۰

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۵

تلفن ۲ - ۸۸۵۰۵۴۰۲

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۹۸، تلفن: ۰۲۱۷۵۵۷۰

همه حقوق محفوظ است

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول: چرایی و چگونگی حیرت شیعیان در دوره غیبت امام زمان <small>علیه السلام</small>
۱۳	گفتار اول: حیرت در لغت
۱۵	گفتار دوم: تالیفات درباره عصر حیرت
۲۱	گفتار سوم: سابقه حیرت نسبت به امامان غیر از امام دوازدهم
۲۵	گفتار چهارم: آغاز عصر حیرت
۳۱	گفتار پنجم: منشا و گستره حیرت
۳۳	گفتار ششم: آسیب‌دیدگان حیرت
۳۵	گفتار هفتم: علل حیرت
۳۹	گفتار هشتم: پیشگویی‌ها درباره حیرت
۴۱	گفتار نهم: مراتب حیرت و راه رهایی از آن
۴۵	گفتار دهم: ظهور و پایان عصر حیرت
۴۷	فصل دوم: دوره عباسیان و اقدامات ائمه <small>علیهم السلام</small> به منظور تمهید ورود به...
۵۵	گفتار اول: وضعیت اجتماعی مردم در دوره دوم عباسی
۵۷	گفتار دوم: وضعیت فکری جامعه در دوره دوم عباسی
۵۹	گفتار سوم: وضعیت امامان شیعه <small>علیهم السلام</small> در عهد عباسی
۶۳	گفتار چهارم: اهم فرقه‌های فعال در این دوره عباسی

گفتار پنجم: مشکلات شیعیان در این دوره.....	۶۵
گفتار ششم: اقدامات ائمه در دوره دوم عباسی.....	۶۷
گفتار هفتم: امامین عسکرین و زمینه‌سازی برای ورود به عصر حیرت	۷۹
گفتار هشتم: دوره‌های تاریخی حیات امام مهدی	۹۹
فصل سوم: سازمان وکالت، تشکیلات زمینه‌ساز برای زیست....	۱۰۹
گفتار اول: تأسیس سازمان وکالت	۱۱۳
گفتار دوم: مراحل و ادوار فعالیت‌های سازمان وکالت.....	۱۱۹
گفتار سوم: علل تشکیل سازمان وکالت و استمرار و گسترش	۱۲۳
گفتار چهارم: گستره جغرافیایی فعالیت سازمان وکالت	۱۲۷
گفتار پنجم: وظایف و منویلیت‌های سازمان وکالت.....	۱۲۹
گفتار ششم: ویژگی‌های شرایط لازم برای وکلای ائمه	۱۳۳
گفتار هفتم: ساختار و شیوه‌های عملکرد سازمان وکالت	۱۳۷
گفتار هشتم: توقعات و نظام مکاتبات درون سازمان وکالت	۱۴۱
گفتار نهم: برخی از مهم‌ترین وکلای ائمه	۱۴۵
گفتار دهم: انحراف در سازمان وکالت	۱۴۷
گفتار یازدهم: سوء استفاده از عناوین سازمان وکالت با بیت دروغین	۱۴۹
کتابنامه.....	۱۵۳
نمایه اعلام.....	۱۶۳

پیشگفتار

شیعیان تا قبل از غیبت امام زمان ع از نعمت حضور امام معصوم ع در جامعه برخوردار بودند؛ اما با غیبت امام دوازدهم ع و متعاقب آن شکل‌گیری مسائل مستحدثه فقهی و کلامی، شرایط جدیدی به وجود آمد که موجب سرگشتگی هایی شد. برخی امامان در عهد عباسی به علت محدودیت‌های دستگاه جور حاکم، حداقل ارتباط را با پیروان خود داشتند؛ اما با غیبت حضرت مهدی ع وضعیت بغریب‌تر شد. بررسی منشأ، گستره، علل و مراتب حیرت و سرگشتگی شیعیان در این ایام و در ادامه علاج‌اندیشی ائمه ع با محوریت تأسیس سازمان وکالت از موضوعاتی است که در این کتاب بررسی می‌شود.

اثر حاضر محصول تلاش گروه مطالعات فرهنگی و اجتماعی مرکز پژوهش‌های جوان است. این مجموعه، شاخه‌ای از شاخصار پر برو و بار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی^۱ است که با گروه‌های علمی «بینش و اندیشه»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظم‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق، تربیت و روان‌شناسی»،

۱. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با توجه به بایستگی تحقیقات دقیق و منسجم، نظریه‌پروری و نوآوری درباره زیرساخت‌های اندیشه دینی و نظمات اجتماعی مبتنی بر آن و پرداخت علمی و روزآمد به حوادث فکری و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری قشرهای تحصیل‌کرده و نسل جوان کشور، به عنوان نهادی علمی - پژوهشی و آموزشی، دانشگاهی و حوزوی در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد. این پژوهشگاه شخصیتی حقوقی و مستقل دارد و در حکم نهاد عمومی و غیردولتی و غیرانتفاعی است که در قالب چهار پژوهشکده حکمت و دین‌پژوهی، نظام‌های اسلامی، فرهنگ و مطالعات اجتماعی و دانشنامه‌نگاری دینی و همچنین مرکز پژوهش‌های جوان فعالیت می‌کند.

«سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی» به افق‌های پیش رو و گام‌های پیش رو در عرصه فرهنگ جامعه اندیشه و آثار مفیدی به ثمر نشانده است. رشد و شکوفاندن باورها و گرایش‌های دینی؛ معرفی الگوهای مطلوب رفتار دینی؛ پاسخ به نیازها و خواسته‌های جوانان در زمینه‌های دینی، فرهنگی و اجتماعی از مهم‌ترین اهداف فراروی مرکز است تا با رصد شرایط روز جامعه، به صید موضوعات ضروری دست زند و پژوهش‌هایی مفید بیافریند.

مرکز پژوهش‌های جوان در چهار سطح جوان، دانشجو، اندیشه و طلبه به تولید آثاری در قالب‌ها و آرایه‌های گوناگون مشغول است:

۱. مخاطبان «کتاب جوان» تحصیل کردگان دوره متوسطه‌اند و عموماً ۲۴ تا ۲۶ سال دارند.
۲. مخاطبان «کتاب دانشجو» دانش‌پژوهان مقطع کارشناسی و کارشناسی با حدود سنی پیش‌بینی شده ۱۸ تا ۲۶ ساله‌اند.
۳. مخاطبان «کتاب اندیشه» جوانان عبور کرده از تحصیلات مقطع کارشناسی و با سن پیش‌بینی شده کمتر از ۲۸ سال هستند.
۴. مخاطبان «کتاب طلبه» جوانانی هستند که سال‌های نخست و سطوح میانی علوم حوزوی را می‌گذرانند.

کتاب پیش رو از آثار سطح اندیشه این مرکز است.

این مرکز با قدردانی از آقای دکتر محمود مطهری‌نیا برای انجام این اثر، تلاش مجدانه دبیر گروه مطالعات فرهنگی و اجتماعی، آقای مهدی رحیمی و همکاری ارزیابان گرامی، آقایان دکتر حسن کاظمی و دکتر مسعود بهرامیان را ارج می‌نهد و صمیمانه در انتظار نقدها و پیشنهادهای خوانندگان تیزبین نشسته است.

مرکز پژوهش‌های جوان